

NOVETATS IMPOSITIVES
Germà Bel
(Publicat a *La Vanguardia*, 3 de gener de 2012)

El govern central ha emprès la fase II del Ajust abans de passar per la seva pròpia fase I. Les mesures són induïdes per una desviació del dèficit públic global de 2011 més alta de la prevista, ja que en lloc d'acabar l'any en el 6% del PIB hem acabat en el 8%. Encara que això era una cosa que ja esperàvem. La nota més destacada de les mesures econòmiques no ha estat l'entitat de les retallades de despesa en si, sinó els augments d'impostos aprovats, que el programa electoral del PP no feia preveure tan aviat, i que s'esperaven per a més endavant.

Una avaluació global del que serà l'ajust pressupostari aplicat pel nou govern haurà d'esperar encara uns mesos, després de la celebració de les eleccions andaluses, al final de l'hivern. És molt probable que els aspectes més impopulars dels ajustos per realitzar s'hagin postergat per no danyar les opcions electorals del PP en aquestes eleccions. Però sí que és possible i convenient avançar algunes apreciacions sobre les mesures aprovades.

La mesura estrella ha estat l'augment de la pressió fiscal per IRPF, tant sobre les rendes de treball com sobre les rendes de capital. Quedi primer constància de la diferència amb el primer paquet fiscal aprovat pel govern del PP el juny de 1996, en el qual es reduïa la tributació per rendes de capital de les majors rendes. Canvien els temps o les circumstàncies?

Els augments d'IRPF afecten especialment als contribuents amb majors rendes. El recàrrec és molt més gran per als nivells superiors de rendes del treball, i també per als nivells superiors de rendes de capital. Per exemple, les rendes de capital per sota de 6.000 euros pagaran el 2012 el 21% (+ 2 punts), entre 6.000 i 24.000 el 25% (+ 4 punts), i les que superin els 24.000 euros pagaran el 27% (+ 6 punts). Per cert, contra el que han sostingut algunes reaccions precipitades, l'augment de recaptació prevista originat (en%) en les rendes de capital és molt més gran que l'augment originat en les rendes del treball, si es té en compte el que aporta ara al IRPF cada font de renda. A més, les rendes de capital tenen molt més pes en els declarants de més ingressos. S'equivoquen, per tant, els qui veuen en aquests canvis un càstig singular a les rendes del treball, que es veuen afectades amb certa entitat només a partir d'uns ingressos elevats.

Cert, no s'han modificat els instruments que permeten eludir impostos a les grans fortunes, cosa que potser requereixi més temps, si és que es vol fer. I el govern reinstaura la deducció per compra d'habitatge, posant-se per montera les recomanacions d'organismes europeus i internacionals, i dificultant l'ajust del mercat immobiliari. Però, amb tot, les mesures fiscals en el seu conjunt tenen un caràcter netament progressiu. Ara caldrà esperar que passin les eleccions andaluses i els idus de març per tenir una visió més global de la nova política fiscal i pressupostària.